

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
ของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

นางสาวสลิทธิพย์ โกพลรัตน์ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ

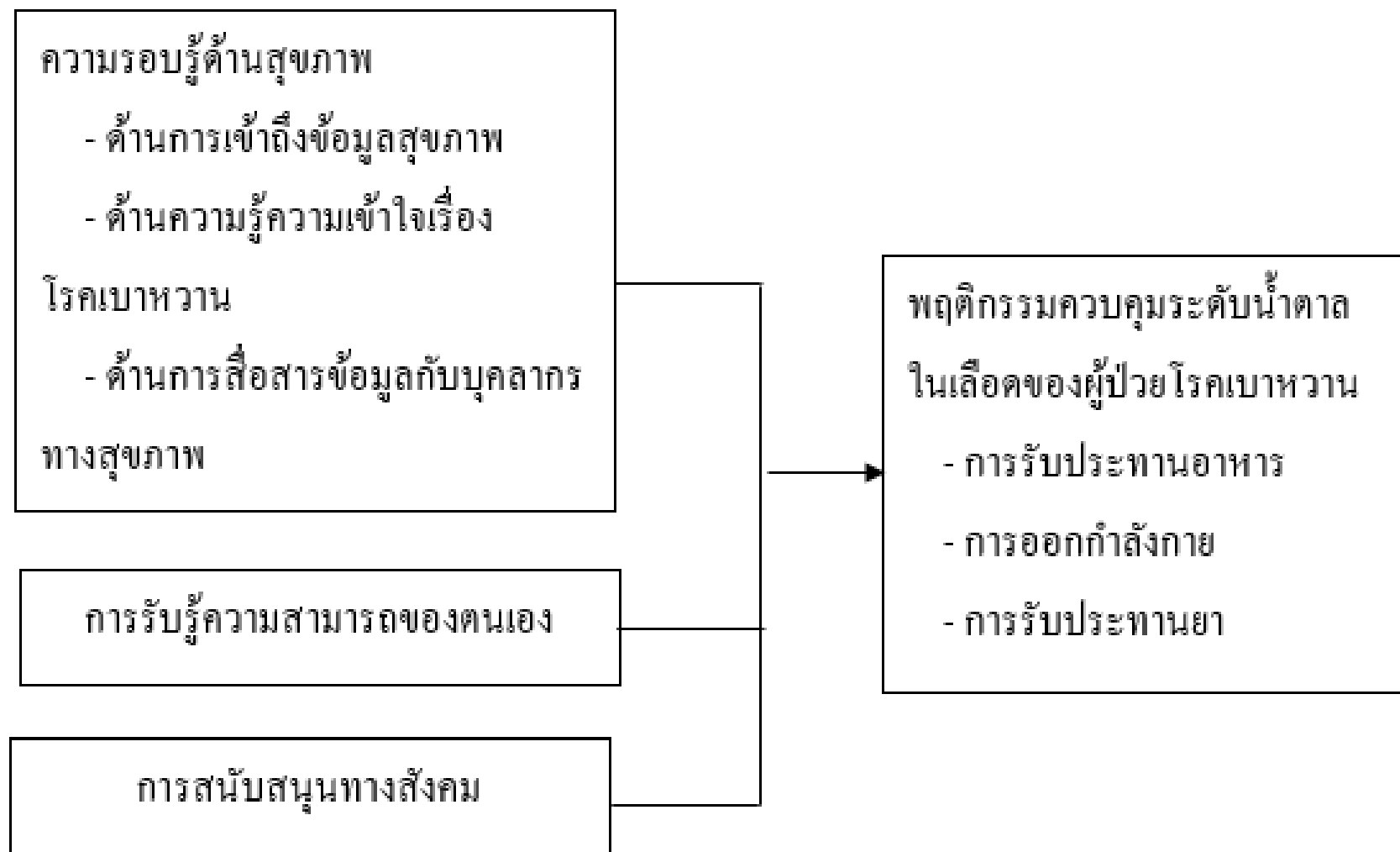
ที่มาและความสำคัญของปัญหา

- ▶ จากสถานการณ์โรคเบาหวานทั่วโลกในปี พ.ศ. 2564 มีผู้ป่วยจำนวน 537 ล้านคน และคาดว่าในปี พ.ศ. 2573 จะมีผู้ป่วยเบาหวานเพิ่มขึ้นเป็น 643 ล้านคน (สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2565 อ้างอิงกรมควบคุมโรค, 2565)
- ▶ สำหรับประเทศไทยพบอุบัติการณ์โรคเบาหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้น 3 แสนคนต่อปี และมีผู้ป่วยโรคเบาหวานอยู่ในระบบทะเบียน 3.3 ล้านคน
- ▶ ผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 พบว่ามีแนวโน้มของผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน จากร้อยละ 19.26 ในปีงบประมาณ 2561 เป็นร้อยละ 21.91 ในปีงบประมาณ 2565
- ▶ ในปีงบประมาณ 2565 พบผู้ป่วยเบาหวานสามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ เพียงร้อยละ 29.71

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ▶ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มารับบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6
- ▶ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มารับบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ▶ 1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลของผู้ป่วยเบาหวานที่มารับบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6
- ▶ 2. เป็นแนวทางสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการกำหนดกิจกรรมหรือการปรับปรุงวิธีการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวานให้มีพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองที่ถูกต้อง เพื่อช่วยลดภาวะแทรกซ้อน
- ▶ 3. เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนงานวิจัยในครั้งต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

- ▶ **รูปแบบการวิจัย** : เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (a cross-sectional survey research)
- ▶ **ประชากร** : ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวาน ชนิดที่ 2 จากแฟ้มประวัติผู้ป่วยของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี จำนวน 170 คน

- **กลุ่มตัวอย่าง** : คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ดังนี้

$$n = \frac{X^2 N p(1 - p)}{e^2(N - 1) + X^2 p(1 - p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

X^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($X^2 = 3.841$)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} n &= \frac{3.841 \times 170 \times 0.5 \times 0.5}{(0.05)^2 \times (170 - 1) + 3.841 \times 0.5 \times 0.5} \\ &= 118.06 \end{aligned}$$

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสิ้น 118 คน

เกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria)

- ▶ 1. ผู้ที่ได้รับวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ไม่น้อยกว่า 1 ปี ได้รับการรักษาด้วยยาลดระดับน้ำตาลชนิดรับประทาน
- ▶ 2. มีอายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป
- ▶ 3. มีผลการตรวจระดับน้ำตาลในเลือดเฉลี่ยสะสม (HbA1C) หากไม่มีข้อมูลล่าสุดให้ทำการย้อนดูเวชระเบียนก่อนหน้านั้น แต่ต้องไม่เกิน 12 เดือน นับจากวันที่ผู้ป่วยเข้ามาพบแพทย์ตามนัดครั้งสุดท้าย
- ▶ 4. สามารถสื่อสารภาษาไทยและเขียนภาษาไทยได้
- ▶ 5. ยินยอมเข้าร่วมงานวิจัย

เกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria)

- ▶ 1. กลุ่มตัวอย่างมีความประสงค์ ขอลอนตัวจากการวิจัย
- ▶ 2. มีโรคแทรกซ้อนที่มีผลให้ตามัวมากจนมองไม่เห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ▶ 1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
- ▶ 2. หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โดยใช้สถิติ
- ▶ ค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (ระดับนัยสำคัญ .05)